

RAJA RAVI VARMA GIRLS HIGHER SECONDARY SCHOOL KILIMANOOR
FIRST YEAR HIGHER SECONDARY PRE MODEL EXAMINATION – 2023

www.rrvgirls.com

PART – II SANSKRIT

Maximum : 80 Scores

Time: 2^{1/2} Hours

Cool – off time – 15 Minutes

RRVGHSS KILIMANOOR

I 1-9 .षण्णां प्रश्नणनां उत्तरण् कोष्ठकणत् णित्वण णिखत । प्रत्येकां एकः अङ्कः ।

1 മുതൽ 9 വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് ആറ് ചോദ്യങ്ങൾക്കു ശരിയുത്തരം ബ്രോക്കറ്റിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുത്തെഴുതുക. ഓരോ ചോദ്യത്തിനും 1 സ്കോർ വീതം. (6x1=6)

1. भर्तृहरिणा विरचितम् सुभाषितः ग्रन्थः कः ?

(शतकत्रयम् , महाभारतम् , रघुवंशम्)

2. आदिकाव्यम् किम् ?

(कर्णभारम्, भागवतम्, रामायणम्)

3. चिन्ताविष्टयाय सीता - अस्य कर्ता कः ?

(उल्लूर, वल्लतोल , कुमारनाशान्)

4. आयुषः वेदः कः ?

(सामवेदः, आयुर्वेदः, धनुर्वेदः)

5. पुरातन सर्वकलाशाला का?

(तक्षशिला, उज्जयनी, केरला)

6. 'पञ्चत्वम् ' इत्यस्य समानपदम् किम् ?

(जननम्, जीवनं, मरणम्)

7. मत्स्यदेशस्य राजा कः?

(शल्यः, कर्णः, कृष्णः)

8. शिवः कथम् आगतः?

(ब्रह्मचारीरूपेणा , राजारूपेण, तक्षकरूपेण)

9. कस्य जन्मदिनम् युवजनदिनत्वेन आघुष्यते?

(भासस्य, शङ्कराचार्यस्य, स्वामीविवेकानन्दस्य)

II. 10-15 ചതുർണിം ഉതരാനി ലിഖത । പ്രത്യേകം ദ്വാവർക്കി ।

10 മുതൽ 15 വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് 4 ചോദ്യങ്ങൾക്കു ശരിയുത്തരം ഏഴുതുക .ഓരോ ചോദ്യത്തിനും 2 സ്കോർ വീതം. (4x2= 8)

10.പെടികാത: അക്ഷരാനുപയുജ്യ അർത്ഥപൂർണ്ണ പദം ലിഖത ാ
(ന, യാ, ല)

1. കുശീ വ: ।
2. വ്യാ...മം ।

11.ഉദാഹരണാനുസാരം സന്ധിത ।

ഉദാ - തദാ + ഏവ = തദൈവ ।

1. കദാ + ഏവ = ।
2. അഥ+ ഏവ =..... ।

12. ഉദാഹരണാനുസാരം പദച്ഛേദം ലിഖത ।

ഉദാ - മമാപി = മമ +അപി ।

1. തഥാപി = + ।
2. ഛായാപി =+ ।

13. അഥ: പ്രദത്തം ശ്ലോകം പഠിത്വാ സമ്പ്രബോധനാരൂപസ്യ ദ്വേ ഉദാഹരണം ലിഖത ।

इयमस्तु नतिर्ममान्तिमा
दिनसाम्राज्यपते ! दिवस्पते !

14. അഥ: പ്രദത്തेषു ഉപമാലങ്കാരസ്യ ഉദാഹരണം ലിഖത ।

1. രക്തौ तवाङ्घ्रि मृदुलौ भुवि विक्शेपणात् ध्रुवम् ।
2. हंसीव कृष्णा ते कीर्त्ति: स्वर्गङ्गामवगाहते ।

15. പദാനുപയുജ്യ വൃത്തലക്ഷണം പൂര്യത ।

तभजा जरौ यदि तौ जगौ गः

1. ഉക്താ വസന്തതിലകാ ജഗൌ ഗ: ।
2. ജതൌ തു വംശസ്ഥമുദീരിതം..... ।

III 16 -18 പ്രश्നാനാं उत्तराणि लिखत ।

16 മുതൽ 18 വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്കു ശരിയുത്തരം ഏഴുതുക. ഓരോ ചോദ്യത്തിനും 3 സ്കോർ വീതം.
(3 X 3 = 9)

16. पेटिकातः क्त्वान्त - ल्यबन्त - तुमुन्नन्त पदानि चित्वा लिखत ।

उपगम्य	श्रुत्वा	मच्छिरः	पठितु म्
--------	----------	---------	-------------

17. कथांशं पठित्वा सूक्तिं उद्धृत्य लिखत ।

प्रथमः भोजनार्थम् सूत्रिकामलभत । सः “दीर्घसूत्री विनश्यती” ति सूक्तिं विचिन्त्य् भोजनमत्यजत् । द्वितीयाय अपूपः दत्तः । “अतिविस्तारविस्तीर्णम् तद्भवेन्न चिरायुषमि” त्युक्त्वा भक्षणं विहाय गतः । तृतीयाय माषवटिकां भोजनाय अयच्छत् । सोऽपि “छिद्रेष्वनर्थाः बहुलेऽभवन्ति” इत्युक्त्वा अनश्नन् गतः ।

18. उदाहरणानुसारं वाक्यनि परिवर्त्य लिखत ।

उदा: रामः ग्रामं गच्छतु । रामः ग्रमं गच्छति।

1. छात्रः पाठं पठतु ।..... ।
2. लक्ष्मी गृहं समाविशतु।
3. पुत्रः संस्कृतं वदतु... ..

IV 19-24 .चतुर्णां प्रश्नानां उत्तरायणि लिखत । प्रत्येकं चत्वारः अङ्काः ।

19 മുതൽ 24 വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്കു ശരിയുത്തരം ഏഴുതുക. ഓരോ ചോദ്യത്തിനും 4 സ്കോർ വീതം.
(4 X 4= 16)

अधो लिखितानि वाक्यानि कः कं प्रति अवदत् इति उदाहरणानुसारं लिखत ।

	कथनम्	कः	कं प्रति
उदा	‘यत्रासावर्जुनः तत्रैव चोद्यतां मम रथः’	कर्णः	शल्यं प्रति ।
1.	‘महतरां भिषां याचे’
2.	‘गोसहस्रं ते ददामि’

20. ‘क’ विभागस्य श्लोकाः ‘ख’ विभागात् चित्वा श्लोकौ पूर्णरूपेण लिखत ।

क	ख
अकृत्वा शत्रुसंहारं अगत्वाखिलभूश्रियं	क्षुधादिकृतदुःखं तु विना स्वैन न केनचित् ॥
	विर्यं निहन्ति भाक्तारं द्रष्टारं चक्षुषाम्ययम् ॥
मस्तकन्यस्त भारादेः दुःखमन्यैर्निवार्यते	राजाहर्मति शब्दान् राजा भवितुमर्हति ॥

21. उचितान् संख्यावाचकशब्दनुपयुज्य रिक्तस्थानानि पूरयत ।

1. एकम्	6. षट्
2.	7. सप्त
3. त्रीणि	8.
4. चत्वारि	9. नव
5.	10.

22. श्लोकं पठित्वा गद्यक्रमं पूरयत ।

नहि देहिनि शोभनं भवे-

च्चरितार्थे सति जीवितं पुनः ।

सुतरां नटने समापिते

स च रङ्गाद्विरमेत् कुशीलवः ॥

गद्यक्रमः - देहिनिसति पुनः नहि शोभनं भवेत् । नटनेसुतरां समापिते सति स कुशीलवःविरमेत् ।

23. अधः प्रदत्ते संभाषणांशे रिक्तस्थानं पूरयत ।

वसिष्ठः - वत्स ! भवान् कः ?

रत्नाकरः -

वसिष्ठः - किमर्थं एतत् पापकर्म करोति ।

रत्नाकरः -

वसिष्ठः - एतत् पापाय किम् ?

रत्नाकरः -

24. 'क' विभागस्य श्लोकाशाः 'ख' विभागात् चित्वा लिखत ।

	क	ख
1.	अकृत्वा शत्रुसंहारम् अगत्वाखिलभूश्रियम् ।	क्षुधादिकृतदुःखं तु विना स्वेन न केनचित् ॥
2.	दोषेण तीव्रो विषयः कृष्णसर्पविषादपि ।	राजाहमिति शब्दान्नो राजा भवितुमर्हति ॥
3.	मस्तकन्यस्तभारादेः दुःखमन्यैर्निवार्यते ।	विषं निहन्ति भोक्तारं द्रष्टारं चक्षुषाप्ययम् ॥

V. 25-28 त्रयाणां प्रश्नानामुत्तराणि लिखत । प्रत्येकं पञ्च अङ्काः । (3 x 5 = 15)

25 തൃതരൂ 28 തരൂയുളള മലറുടയുളള 3 എണ്ണത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക. 5 നുപുറം റ്റീക്കം.

25. खण्डिकां पठित्वा प्रदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

“ रत्नाकरो नाम निषादोऽहम् । पथिकानां धनानि अवश्यञ्चेत् प्राणान् चापहृत्य कुटुम्बं पोषयामि ” सः प्रत्यवदत् । “ एवं वा ?, पतिधर्म एव कुटुम्बपालनम् । किन्तु पथिकानां धनप्राणापहरणं किं न पापाय ? अस्य पापस्य तव कलत्रपुत्रादयः फलभाजः किम् ? ” मुनिरपृच्छत् । “ तदहं न जाने ” इति निषादेन उक्ते “ एवं चेत् तान् पृष्ट्वागच्छतु, तावत्कालम् अत्रैव तिष्ठामः ” इति मुनिरवदत् ।

1. निषादः कः ?
2. निषादः किम् अपहृत्य कुटुम्बं पोषयामि ?
3. पतिधर्मः कः ?
4. भार्या इत्यर्थे प्रयुक्तं पदं किम् ?

26. यथोचितं योजयत ।

क	ख
1. अष्टाङ्गहृदयम्	पाणिनिः
2. कुमारसंभवम्	भामः
3. विवेकचूडामणि	कालिदासः
4. अष्टाध्यायि	वाग्भटः
5. कर्णभारम्	शङ्कराचार्यः

27. माहेश्वरसूत्राणि क्रमीकुरुत ।

अ इ उ ण्
ऐ ओ च्
ए ओ ङ्
ऋ लृ क्, ह य व र ट्

28

अधः प्रदत्तेषु द्वौ नाटकसङ्केतौ अधिकृत्य लघुटिप्पणि लिखत ।

1. आत्मगतम् ।
2. नेपथ्यम् ।
3. प्रकाशम् ।

V 29-33. त्रयाणां प्रश्नानां उत्तरायणि लिखत । प्रत्येकं षट् अङ्काः ।

29 മുതൽ 33 .വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്കു ശരിയുത്തരം ഏഴുക. ഓരോ ചോദ്യത്തിനും 6 സ്കോർ വീതം.

(3 X 6= 18)

29. प्रदत्तस्य गद्यभागस्य आशयं संगृह्य लिखत ।

“रत्नाकरो नाम निषादोऽहम् । पथिकानां धनानि अवश्यञ्चेत् प्राणान् चापहत्य कुटुम्बं पोषयामि”

सः प्रत्यवदत् । “एवं वा?, पतिधर्म एव कुटुम्बपालनम् । किन्तु पथिकानां धन प्राणापहरणं

किं न पापाय? अस्य पापस्य तव कलत्रपुत्रादयःफलभाजाः किम्?” मुनिरपृच्छत् । “तदहं न जाने” इति

निषादेन उक्ते “एवं चेत् तान् पृष्ट्वागच्छतु, तावत्कालम् अत्रैव तिष्ठामः” इति मुनिरवदत् । स्वेन कृत्यस्य

कर्मणः फलं स्वेनैव भोक्तव्यं नेतरैः इति भार्यादीनां प्रतिवचनं निशम्य निषादः नितरां खिन्नोऽभवत् ।

पश्चात्तापविवशः सः प्रत्यागत्य मुनेः पादयोः निपत्य क्षमामयाचत । तं राममन्त्रोच्चारणाय संप्रेर्य ते मुनयः अगच्छन् ।

30.

. यथोचितं योजयत ।

रामायणम्	-	पाणिनिः ।
अष्टाङ्गहृदयम्	-	एन्.गोपालपिल्ला ।
सीताविचारलहरी	-	सर्वकलाशाला ।
पाणिनीयम्	-	वाल्मीकिः ।
तक्षशिला	-	वाग्भटाचार्यः ।

31. प्रदत्तं खण्डिकां पठित्वा अधोरेखाङ्कितानां पदानां समानार्थकपदानि कोष्ठकात् चित्वा लिखत ।

भवदीयं सर्वं प्रयच्छत । नो चेत् प्राणान् हरिष्याम्यहम् । काननमध्यात् कर्णकठोरं गर्जनं श्रुत्वा सप्तर्षयः चकिताः अभवन् । झटिति तीक्ष्णं रक्तपङ्किकलं खड्गं प्रसार्य भयङ्करः कश्चन निषादः तेषां पुरतः आपतत् ।

(आक्रोशं , सत्वरं , निशम्य , वन , भीताः , व्याधः)

32. खण्डिकां पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत ।

भवदीयं सर्वं प्रयच्छत । नो चेत् प्राणान् हरिष्याम्यहम् । काननमध्यात् कर्णकठोरं गर्जनं श्रुत्वा सप्तर्षयः चकिताः अभवन् । झटिति तीक्ष्णं रक्तपङ्किकलं खड्गं प्रसार्य भयङ्करः कश्चन निषादः तेषां पुरतः आपतत् ।

1. के गर्जनं श्रुत्वा चकिताः अभवन् ?
2. 'भवदीयं सर्वं प्रयच्छत' । कस्य इदं वचनम् ?
3. निषादस्य नाम किम् ?
4. काननमध्यात् किम् श्रुत्वा सप्तर्षयः चकिताः अभवन् ?
5. गद्यभागात् एकं ल्यबन्तम् अव्ययं चित्वा लिखत ?
6. हरिष्याम्यहं इति पदस्य पदच्छेदं लिखत ?

33. गद्यभागं संगृह्य लिखत ।

एकदा स्वामी काशीनगरसमीपम् अटन्नासीत् । तदा केचन वानराः मार्गमवरुध्य अतिष्ठत् । चकितः सः ततः अधावत् । अनुधावन्तः कपयः नखदशनादिभिः तमाक्रान्तमुद्यताः । तदृष्ट्वा कश्चन पथिकः तमवदत् ।

पलायस्व , तेषामभिमुखो इति । स्वामिनि तथानुष्ठिते वानराः भीताः प्रतिनिवृत्ताः । अनेन दृष्टान्तेन स्वामी मनसः प्रबलीकरणस्य अनिवार्यतां प्राबोधयत् ।

नवत्रिंशद्वर्षपरिमितेन स्वकीयेन जीवितेन अतिविस्तृतानां भरतीयदर्शनानां प्रायोगिकतां लोकाय प्रकाशयन् अयं योगी आचन्द्रतारं शोभतेतराम् ।

VII. 34-35 एकस्य उत्तरं लिखत । अष्ट अङ्काः ।

(1 x 8 = 8)

34 മുതൽ 35 വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങളിൽ ഒരണ്ണത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക. 8 സ്കോർ

34. समयवाचकशब्दानुपयुज्य दिनचर्या पूरयत ।

गणेशः ब्राह्ममुहूर्ते उत्तिष्ठति । सः (5.15 am) दन्तधावनं करोति । (5.30 am) स्नानं कृत्वा यागपरिशीलनं करोति । (6.15 am) स्वाध्ययनं करोति । (7.30 am) प्रभातभक्षणं स्वीकरोति । (8.00 am) मन्दिरं गच्छति तदनन्तरं (8.45 am) विद्यालयं गच्छति । (4.30 pm) विद्यालयात् प्रत्यागच्छति । (5.30 pm) क्रीडाङ्कणे गच्छति ।

35. सूचनानुसारं पाणिनिमधिकृत्य उपन्यासं लिखत ।

सूचना : तक्षशिला, दाक्षीपुत्रः, मूढधीः पाणिनिः इति परिहासः, गुरुकुलात् गृहं प्रति गमनं, मात्रा साकं नदीगमनं, विद्यालाभार्थं तपः, शिवदर्शनं, माहेश्वरसूत्राणि, अष्टाध्यायी ।

Prepared By:

Dr. Sreelatha S, HSST Jr SANSKRIT, RRVGHSS, KILIMANOOR, Phone No. 9497850594